

روزنامه سیاسی، اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی، ورزشی صبح ایران

صاحب امتیاز و مدیرمسئول: مهدی رحمانیان

نشانی: تهران: میدان فاطمی، خیابان بهرام‌مصیری، پلاک ۲۲ • تلفن گویا: ۸۸۹۲۵۴۶۷ • شماره: ۸۸۹۲۵۴۶۷

تلفن آگهی‌ها: ۸۶۰۳۶۱۱۹ • تلفن امور آگهی‌های شهرستان‌ها: ۷-۴۴۰۱۹۸۰۵ • تلفن امور مشترکین: ۸۸۹۰۳۵۴۸

توزیع: موسسه مطبوعاتی نشرگستر امروز نوین • تلفن: ۰۹۳۸۵۲۲۱۰۱۶ • چاپ: صمیم

شترت روزنامه

دوشنبه ۲۷ مهر ۱۴۰۵ • ۸ جمادی‌الاول ۱۴۴۸ • ۱۹ اکتبر ۲۰۲۶ • سال بیست‌وسوم • شماره ۵۵۰۴ • صفحه ۶۰۱۵ اذان ظهر تهران ۱۱:۴۹ • اذان مغرب ۱۷:۴۲ • اذان صبح فردا ۴:۵۱ • طلوع آفتاب ۶:۱۵

www.sharghdaily.com

aparat:tasvirshargh

Telegram:SharghDaily

youtube:sharghdaily

twitter:sharghdaily

instagram:sharghdaily1

روز پرستار بر بهبود شرایطشان مؤثر است؟

بابک زمانی

نورولوژیست

کاری کرده‌اند و در نتیجه از کارهای واقعی با نتایج عملی دور شوند. در بسیاری از کشورها حقوق پرستاران را یکی از ملاک‌های مناسب‌بودن دستمزدها به حساب می‌آورند و ترتیب محاسبه هم به این صورت است که می‌بینند یک پرستار با چند سال حقوق خود می‌تواند یک منزل مناسب بخرد؟ پرستار به‌عنوان کسی که در ضرورت وجود و مفیدبودن نقش او هیچ‌کس تردید ندارد، حضور و رضایتش از کاری که انجام می‌دهد، یکی از معیارهای اصلی برای رضایت شهروندان به شمار می‌رود. در شرایطی که پرستاران ما در ساده‌ترین مسائل زندگی مشکل دارند (خانه بماند) و از سوی مردم هم هر آن بدی که به طبیب نمی‌گویند، می‌شوند و لبخند می‌زنند، می‌توان در یک روز به‌خصوص تیریکی برای پرستاری که می‌شناسیم نوشت، یک دسته‌گل در بخش گذاشت، کیکي قاج کرد و لوحه‌ای تقدیم و تا سال بعد هیچ قدمی در راه احقاق حقوق او و ارتقای نقشش انجام نداد. این هم یکی از مواردی است که مناسک نه‌تنها جای صواب را می‌گیرند، بلکه مغری برای گریز از آن می‌شوند. هرچه مناسک سنگین‌تر، بار تقصیرات بیشتر.

حقوق خوانی

ماجرای آیفون‌های دریایی ودعوای مالکیت

محمدهادی جعفرپور

تصریح دارد. آنچه در مقررات ذکرشده بیان شد، درباره اموالی است که مالک آن مشخص است و حال چنانچه مالی یافت شود که مالک آن مشخص نباشد، یعنی مال مجهول‌المالک، ماده ۱۶۲ به بعد قانون مدنی راجع به آن انشا حکم کرده است، اما مفاد این مقررات تا زمانی قابلیت اجرا به‌طور عام و مطلق داشت که سازمانی تحت عنوان جمع‌آوری و فروش اموال تملیکی تأسیس نشده بود.

ماده یک قانون تأسیس سازمان مذکور درباره اموالی که تحت عنوان بلاصاحب و... تعریف می‌شود، توضیحاتی دارد که جمع مفاد این قانون با قانون گمرکی، پاسخ چالش مطرح‌شده حول خبر مورد بحث است.

ماده ۱۵۷ قانون امور گمرکی مصوب ۱۳۹۰، درباره پیداکردن مال در دریا حکمی صریح دارد. مستند به این مقرره قانونی، اشخاصی که کالایی اعم از داخلی یا خارجی، از آب‌های سرزمینی و مرزی بیرون می‌آورند، مکلف هستند آن را به نزدیک‌ترین گمرک تحویل دهند. گمرک نیز موظف است مشخصات کالا را صورت‌جلسه کرده، آن را در انبار ثبت و موضوع را از طریق انتشار آگهی اطلاع‌رسانی کند.

بنابراین، برخلاف برداشتی که ممکن است از برخی واکنش‌های رسانه‌ای ایجاد شود، اصل الزام به تحویل کالای بیرون آورده‌شده از آب به گمرک، ساخته و پرداخته یک نه‌ای با تصمیمی موردی نیست، بلکه مستند قانونی دارد. اینجا همان نقطه‌ای است که باید میان حکم قانون و برداشت نادرست از آن فاصله گذاشت. الزام به تحویل کالا به گمرک، به‌خودی‌خود به معنای انتقال فوری مالکیت آن به دولت نیست. ماده ۱۵۷ سازوکاری برای تحویل، نگهداری، شناسایی مالک و تعیین‌تکلیف کالا پیش‌بینی کرده است. حتی پیش‌بینی مهلت یک‌ساله برای مراجعه مدعی مالکیت نشان می‌دهد برای قانون اولویت امکان شناسایی و احقاق حق مالک است (برگرفته از قاعده تسلیط). اگر کسی بتواند با اسناد معتبر ثابت کند کالای مدنظر متعلق به او است، موضوع باید در چارچوب همین مقررات بررسی شود. در مقابل اگر تا پایان مهلت قانونی کسی مراجعه نکند، کالا مطابق شرایط مقرر در ماده، مجهول‌المالک تلقی می‌شود و فرایند قانونی فروش آن

تحلیل و بررسی اخبار و اطلاعاتی‌های منتشرشده درباره گوشی‌های آیفونی که در بنادر توسط اشخاص از دریا خارج می‌شود، نیازمند مرور قوانینی است که در حوزه مالکیت اشخاص، اسباب تملک، حقوق مالکانه اشخاص و حقوق دولت در وصول عوارض گمرکی و حدود اختیار نهادهای عمومی در برخورد با اموال مردم است. در کنار آن، باید به یک نکته حقوقی مهم توجه کرد: پیداشدن مال در دریا، ورود کالای خارجی به آب‌های کشور و کشف کالای قاچاق، سه وضعیت حقوقی متفاوت بوده و نمی‌توان برای هر سه، حکم واحدی صادر کرد. تفاوت ناظر بر این سه وضعیت را می‌توان با یک مثال ساده روشن کرد.

۱. در فرضی که گوشی موبایل شهروندی در حال قایق‌سواری یا هر وضعیت دیگری در مجاورت با آب‌های سرزمینی به دریا می‌افتد، ۲. فرضی که شهروندی در مراجعت به کشور از طریق آب‌های سرزمینی اقدام به آوردن گوشی کرده و ۳. زمانی که شخصی به قصد دوزردن قانون، محموله گوشی‌های موبایل را در دریا رها می‌کند. بدون تردید موضوع قانون و نهادهای ذی‌ربط نسبت به سه فرض اشاره‌شده، واحد نبوده است. بنا بر قانون، هر یک از فرض اشاره‌شده مشمول حکم مختص به خود است. بیرو چنین فرضی، این پرسش مطرح است که آیا هر چیزی که از دریا بیرون آورده می‌شود، مال دولت است؟ طرح این پرسش و پاسخ به آن از این‌رو ضروری است که پس از انتشار خبر مورد اشاره، چالشی درباره مالکیت خصوصی، حقوق گمرکی و اختیارات دولت به بحث عمومی کشانده شد. در واکنش به این خبر، برخی با لحنی انتقادی پرسیده‌اند چرا حتی چند گوشی آسیب‌دیده از آب دریا نیز از دسترس مردم خارج می‌شود و دولت در پی تصاحب آنهاست؟

پیش از پرداختن به حقوق گمرکی، لازم به تصریح است بنا بر قاعده فقهی تسلیط (التاس مسلطون علی اموالهم) هیچ مرجع و نهادی حق ندارد به حقوق مالکانه اشخاص تعرض کند و این قاعده تحت عنوان احترام به مالکیت خصوصی شهروندان در حوزه حقوق واجد الزامات و ضمانت اجرای‌های متنوعی است. علاوه اینکه ماده ۱۴۰ قانون مدنی راجع به اسباب تملک انشا حکم می‌کند و همین یک ماده قانونی کافی است برای جاری‌شدن قاعده احترام به مالکیت خصوصی افراد. هر چند قانون اساسی نیز به شکل دیگری به این حق

اتفاق خوانی

وقتی نور خودرو چشم‌رانندگان را نشانه می‌گیرد

قاسم‌علسی

از جاده‌های شهری تا پیچ‌وخم‌های شمال، برخورد با متخلفان نورآفکن‌به‌دست باید جدی و مستمر باشد. خبر برخورد پلیس راهور با خودروهای مجهز به چراغ‌های زنون غیراستاندارد و اعلام ابطال معاینه فنی آنها، خبری امیدوارکننده و البته مطالبه‌ای دیرینه است؛ مطالبه رانندگانی که هر شب، در خیابان‌های شهر و جاده‌های کشور، ناچارند با رفتارهای خطرناک عده‌ای از رانندگان متخلف دست‌وپنجه نرم کنند. مسئله فقط یک چراغ پر نور نیست؛ مسئله، به خطر انداختن جان انسان‌ها به بهای خودنمایی، بی‌مالاتی و تحمیل خواسته‌های شخصی به دیگران است. تصور کنید در تاریکی شب، پشت فرمان خودرویی هستید و ناگهان نور خیره‌کننده یک موتورسیکلت یا خودرو از پشت، آینه‌هایتان را به منبعی از نور گورکننده تبدیل می‌کند.

موتورسوار با روشن‌کردن فلاشر و استفاده از چراغ‌های آژاردهنده، چنان به راننده فشار می‌آورد که کوبی خیابان و جاده ملک شخصی او است و دیگران موظف هستند برای بازکردن مسیرش کنار بروند. اما ماجرا به همین جا ختم نمی‌شود. گاهی در مسیر مقابل، نور شدید و غیراستاندارد خودرویی چنان دید راننده را مختل می‌کند که برای چند لحظه، تشخیص مسیر، عابر پیاده، موانع کنار جاده و حتی ادامه حرکت به کاری دشوار و خطرناک تبدیل می‌شود.

این وضعیت در خیابان‌های شلوغ شهر خطرناک است، اما در جاده‌های تاریک، پریچ‌وخم و کوهستانی، به‌ویژه مسیرهای شمال کشور، می‌تواند به فاجعه‌ای جبران‌ناپذیر منجر شود. در چنین شرایطی، چند تائیه اختلال در دید کافی است تا یک سفر خانوادگی به حاده‌ای تلخ تبدیل شود. چراغ خودرو وسیله روشنایی است، نه ابزار تهدید، ارباب و وادارکردن دیگران به کناررفتن. رانندگی مسئولانه یعنی رعایت حق دیگران؛ یعنی بدانیم همان‌قدر که خودمان حق داریم در امنیت حرکت کنیم، دیگران نیز از همین حق برخوردارند. هیچ‌کس مجاز نیست به بهانه عجله، قدرت‌نمایی یا علاقه به تغییر ظاهر خودرو، امنیت دیگران را به خطر بیندازد.

از همین رو، اقدام پلیس راهور در برخورد با چراغ‌های غیراستاندارد و اعلام ابطال معاینه فنی خودروهای مشمول این تخلف، اقدامی ضروری و قابل تقدیر است؛ اقدامی که انتظار می‌رفت سال‌ها پیش با جدیت بیشتری دنبال شود. به این حال، یک نکته اساسی وجود دارد: اعلام برخورد با متخلفان، زمانی ارزش واقعی پیدا می‌کند که مردم اثر آن را در خیابان‌ها و جاده‌ها ببینند. انتظار می‌رود پلیس راهور ضمن تشدید نظارت بر چراغ‌های غیراستاندارد، با استفاده نابجا از نوربالا، فلاشرهای آژاردهنده و سایر رفتارهای خطرناک مرتبط نیز در چارچوب قانون برخورد کند. همچنین لازم است برخورد‌ها مقطعی نباشد و در کنار اعمال قانون، به اصلاح تجهیزات غیرمجاز و جلوگیری از تکرار تخلف نیز نظارت شود. مردم از پلیس انتظار معجزه ندارند؛ انتظار دارند قانونی که اعلام می‌شود، اجرا شود و تخلفی که جان انسان‌ها را تهدید می‌کند، بی‌پاسخ نماند و با گذشت چند هفته، دوباره به حاشیه فراموشی رانده نشود.

در نهایت، باید این واقعیت ساده را پذیرفت که جاده جای خودنمایی نیست و نور خودرو نباید به کابوس رانندگان دیگر تبدیل شود. از پلیس راهور انتظار می‌رود این بار، با اجرای مستمر و قاطع قانون، اجازه ندهد چراغ‌های خیره‌کننده و رفتارهای پرخطر همچنان امنیت شبانه شهروندان را تهدید کنند. امنیت جاده حق همه است؛ هیچ‌کس حق ندارد با نور خود، چشم دیگران را خاموش کند.

شبکه‌خوانی

مراقب خطر سوگیری باشید

هر لایک، هر دنبال‌کردن و هر نظر کوتاه زیر یک پست، ردیابی دیجیتال بر جای می‌گذارد که می‌تواند نقشه‌ای از علایق، باورها و روابط ما بسازد. اما آیا هوش مصنوعی می‌تواند از این ردپاها محافظت کند یا خود به تهدیدی تازه تبدیل می‌شود؟ به گزارش ایسنا، یک شبکه اجتماعی مانند اینستاگرام به دلیل ماهیت تصویری و تعاملی‌اش، بستری برای تولید حجم زیادی از داده‌های رفتاری است. دنبال‌کنندگان فقط مخاطب نیستند؛ با هر تعامل، اطلاعاتی درباره سلیقه، علایق و شبکه روابط خود تولید می‌کنند. مرورهای علمی نشان می‌دهند خطر تنها به اطلاعاتی که آشکارا منتشر می‌شود، محدود نیست؛ داده‌ها ممکن است به اشتخاص ثالث و مخاطبان غیرمنتظره برسند. پژوهش‌های پیشین نشان داده‌اند حتی لایک‌های ظاهرا بی‌اهمیت می‌توانند برای حدس‌زدن ویژگی‌های حساس مانند گرایش‌های سیاسی یا دینی به کار روند و ساختار روابط اجتماعی می‌توانند هویت کاربران را در داده‌ها به‌ظاهر ناشناس آشکار کند. به همین دلیل، حفاظت از حریم خصوصی تنها «پنهان‌کردن اطلاعات» نیست؛ مهار تحلیل و استنباط از داده‌ها نیز بخشی از آن است.

هوش مصنوعی چگونه می‌تواند کمک کند؟

بر اساس تحلیل ادبیات علمی، موارد متعددی برای این کار شناسایی شده است؛ ازجمله مورد اول، تشخیص حساب‌های جعلی و خودکار؛ اینکه رات‌هاوحساب‌های ساختگی می‌توانند با درخواست دنبال‌کردن یا مهندسی اجتماعی به اطلاعات کاربران دسترسی یابند. مدل‌های یادگیری ماشین با تحلیل نيمرخ، رفتار و ساختار شبکه این حساب‌ها را شناسایی می‌کنند، هرچند مهاجمان پیوسته روش خود را تغییر می‌دهند. مورد دوم شناسایی رفتار مخرب و مهندسی اجتماعی است؛ یونیدهای فیشینگ، پیام‌های کلاهبردارانه و آزار آنلاین با مدل‌های پردازش زبان و تحلیل رفتار قابل تشخیص هستند و می‌توانند خطر افشای ناخواسته اطلاعات را کاهش دهند. سومین مورد، توصیه‌گر تنظیمات حریم خصوصی است. بسیاری از کاربران از همه قابلیت‌های کنترل حریم خصوصی استفاده نمی‌کنند. سامانه‌های هوشمند می‌توانند بر اساس رفتار هر کاربر، تنظیمات مناسب پیشنهاد دهند یا درباره یک اشتراک‌گذاری پرخطر هشدار بدهند. فناوری‌های حافظ حریم خصوصی مورد چهارم است؛ حریم خصوصی تفاضلی با افزودن نویز کنترل‌شده و یادگیری فدرال با آموزش مدل بدون انتقال داده‌های خام، خطر نشت اطلاعات را در خود فرایند یادگیری کاهش می‌دهند. و آخرین مورد، تشخیص محتوای حساس است. از نظر فنی، مدل‌های بینایی ماشین و پردازش زبان می‌توانند اطلاعات حساس را در متن و تصویر شناسایی و پیش از انتشار به کاربر هشدار دهند؛ اما شواهد تجربی درباره اثربخشی آن در اینستاگرام هنوز محدود است. یک کارشناس می‌گوید: «پژوهش‌ها سه خطر مشخص را نشان می‌دهند؛ حملات استنتاجی: می‌توان از رفتار یک مدل حدس زد آیا داده‌های یک فرد در آموزش آن به کار رفته است، یعنی خود مدل نیز ممکن است اطلاعات را نشت دهد. خطر بعدی خطا و سوگیری است: شناسایی اشتباه رفتار، عادی به‌عنوان مشکوک یا ناتوانی در تشخیص تهدید واقعی، می‌تواند به محدودسازی ناروا و دست رفتن اعتماد منجر شود. ناشفافی مورد سوم است یعنی تصمیم‌های الگوریتمی بدون توضیح، امکان اعتراض و اصلاح را از کاربر می‌گیرند. مقررات عمومی حفاظت از داده اتحادیه اروپا نیز درباره تصمیم‌های خودکار حقوقی تمام این مراحل برای دستگاه اجرایی این الزامی است. هیچ نه‌ادی نمی‌تواند صرفا با استناد به یک ماده قانونی، بخشی از آن را اجرا کند و بخش دیگر را نادیده بگیرد. اگر قانون به مالک فرصت مراجعه داده است، این فرصت باید واقعی و مؤثر باشد و اگر تشریفات مشخصی برای نگهداری و تعیین‌تکلیف کالا مقرر شده است، دستگاه مسئول باید به آن پایبند بوده و اگر درباره مالکیت یا وضعیت گمرکی کالا اختلافی وجود دارد، اختلاف باید از مسیر قانونی حل‌وفصل شود. و این چیزی نیست جز احترام به قاعده حکومت قانون که تمامی مراجع، نهادها، مقامات و شهروندان مکلف به تبعیت از آن هستند.

چه باید کرد؟

این کارشناس معتقد است «دنبال‌کنندگان باید از تنظیمات حریم خصوصی استفاده کنند و درخواست حساب‌های ناشناس را با احتیاط بپذیرند. به هشدارهای امنیتی توجه کنند و پیوندهای ناشناس را باز نکنند. در موارد پلتفرم‌ها هم حداقل‌سازی داده، به‌کارگیری حریم خصوصی تفاضلی یا یادگیری فدرال در صورت امکان و ارائه توضیح و امکان اعتراض برای تصمیم‌های خودکار باید انجام شود». بر این اساس، هوش مصنوعی می‌تواند در شناسایی تهدیدها و پشتیبانی از کاربران نقشی مؤثر ایفا کند، اما بدون طراحی مبتنی بر حریم خصوصی، شفافیت و آگاهی کاربران، خود می‌تواند منشا مخاطره باشد. آینده حفاظت از حریم خصوصی در شبکه‌های اجتماعی به همکاری سه‌جانبه کاربر، پلتفرم و قانون‌گذار وابسته است.

فصل صید ماهیان استخوانی دریای خزر از نیمه مهرماه در استان‌های گیلان، مازندران و گلستان آغاز می‌شود و با توجه به شرایط جوی، وضعیت دریا و ضوابط تعیین‌شده برای صید، تا اوایل بهار ادامه دارد. در این ماهه، صیادان با استفاده از روش صید پره و به‌کارگیری تورهای بزرگ، برای صید گونه‌هایی همچون ماهی سفید، زردک و سوف به دریا می‌روند. عکس: مجراب فرساد، ایسنا

یک کلیسا

برج ناقوس ساختمان شهرداری شهر لیموز فرانسه پس از آن فرو ریخت که حداقل ۵۰ معترض به آن حمله کردند و آنجا را به آتش کشیدند. تصویر مادری که بر روی موتور منظر است تا فرزندش وسایلی را از یک مغازه غارت‌شده بیاورد نیز در رسانه‌های فرانسه منعکس شد. بازگشت جلیقه‌زرها و به آتش کشیدن ماشین‌ها و سقوط مجسمه آگوستو، آشیز معروف، در این اعتراض‌ها رخ داده است.

۳۸۶ گزش

در شش ماه گذشته حداقل ۳۸۶ مورد گزش جانوران زهرآکین در استان خراسان جنوبی ثبت و گزارش شده است. از این میان ۳۳۶ مورد آن عقرب‌زدگی، ۱۸ مورد مارگزیدگی و ۳۲ مورد شامل زنبور و عنکبوت بوده است. ۶۵ درصد این افراد متعلق به مناطق روستایی هستند و سرم‌یادزهر مار و عقرب به‌صورت کاملاً رایگان در مراکز درمانی و اورژانس‌ها در اختیار بیماران قرار گرفته است.

۱۵۴ گونه

بر اساس شیوه‌های مختلف دسته‌بندی گونه‌ها، حدود ۱۵۴ گونه در کشور در فهرست گونه‌های در مرز تهدید قرار دارند. این گونه‌ها در رده‌های مختلفی دسته‌بندی می‌شوند؛ از گونه‌هایی که به‌شدت در معرض خطر انقراض هستند تا گونه‌هایی که شرایط بحرانی کمتری دارند. در حال حاضر، یوزبلیک آسیایی و میش‌مرغ از گونه‌هایی هستند که شرایط ویژه دارند. کمتر از ۲۰ نمونه میش‌مرغ در کشور ما یافت می‌شود.